

Rozprawka

Jak napisać rozprawkę?

Rozprawka

- Rozprawka to typowo szkolna forma wypowiedzi, która jest uproszczoną wersją rozprawy naukowej. Celem rozprawki jest **refleksja nad jakimś zadaniem, rozpatrzenie możliwości jego rozwikłania, zmaganie się z czymś, czego nie wiemy, z czym nie potrafimy sobie od razu poradzić, co nie jest pewne.**
- Winna cechować ją **logiczność, konsekwencja i precyzja myślowa.**
- W rozprawce piszący, po rozważeniu problemu, przedstawia swoje stanowisko w jakiejś sprawie. Jest to forma wypowiedzi będąca zapisem toku rozumowania prowadzącego do konkretnych stwierdzeń.

Schemat rozprawki

A.

I. Wstęp - wprowadzenie i teza (zdanie, twierdzenie, opinia)

II. Rozwinięcie- argumenty (uzasadnienia) z przykładami.

III. Zakończenie - potwierdzenie tezy (podsumowanie, zakończenie)

Ważne

- Teza - to twierdzenie, które wyraża pewny, ściśle określony pogląd lub opinię na dany temat.

Wstęp

Wstęp

- powinien stanowić jeden akapit;
- stawiamy tu **tezę** (twierdzenie, które wypowiedający się zamierza udowodnić, np. *Umiejętność obsługi komputera ułatwia pracę i naukę*)
- jest w pewnym sensie wizytówką całej pracy; należy zadbać, aby był interesujący i nie ograniczał się do 1-2 zdań;
- możemy zasygnalizować w nim przyczyny, które skłoniły piszącego do zajęcia określonego stanowiska lub też poinformować, w jaki sposób będziemy prowadzić argumentację;

Wstęp - praktyka

Dobrym sposobem rozpoczynania rozprawki jest zadanie pytania, na które odpowiadamy - tworząc tym samym tezę.

Przykład

- *Co zdoobi człowieka, jeśli nie są to markowe ubrania, szybkie samochody, pięknie urządzone mieszkania? Według mnie najbardziej zdoobi człowieka wartości duchowe. Bez nich bylibyśmy niepełnowartościowi ludźmi. Poniżej postaram się udowodnić, że miłość do rodziny, Ojczyzny, pomoc drugiemu człowiekowi są cennymi klejnotami w życiu człowieka i to one stanowią o naszej wartości.*

Rozwinięcie

Rozwinięcie

- tu przedstawiamy naszą argumentację;
- każdemu z przytoczonych argumentów poświęcamy przynajmniej jeden akapit; do argumentu podajemy przykład pochodzący z konkretnej lektury.
- kolejność argumentów w pracy nie może być przypadkowa; zaczynamy od najsilniejszego, a kończymy na mniej ważnym.
- kompozycja rozwinięcia powinna być podporządkowana zasygnalizowanemu we wstępie celowi.

Zakończenie

Zakończenie

- tu stwierdzamy, że przyjęta we wstępie teza okazała się słuszna, zbieramy wnioski

Ważne

Ważne są **synonimy słowa dowód**, które można zastąpić w następujący sposób: **przykład, fakt, świadectwo, unaocznienie, argument**.

Przykłady:

- *Pierwszym ważnym dowodem potwierdzającym tezę jest ...*
- *Inny, równie interesujący, przykład stanowi ...*
- *Ostatnim argumentem udowadniającym tezę jest ...*

Ważne

Łączenie kolejnych argumentów, np.:

- *Po pierwsze, ... ; Po drugie, ... ;*
- *Pierwszym...; Drugim...;*
- *Następnym...; Kolejnym...;*
- *Ważnym...; Istotnym;*
- *Również...;*
- *Także... .*

Ważne

- Słownictwo służące osiągnięciu spójności:

poza tym; ponadto; oprócz tego; przede wszystkim; tymczasem; natomiast; tak więc; chociaż; choć; mimo to; mimo że; ponieważ; dlatego; gdyż; z powodu; o czym świadczy; przy tym; otóż, jednakże; zatem; głównie; w dodatku; w gruncie rzeczy

Ważne

- Słownictwo sygnalizujące porządek argumentacyjny:

po pierwsze; po drugie; z jednej strony;
z drugiej strony; zacznę od; chciałbym na
początku przedstawić; z kolei przejdę do;
to kolejny argument; przedstawię następny
argument; teraz przejdę do omówienia; na
wstępie; na zakończenie; reasumując; jako ostatni
przytoczę argument; z całą pewnością mogę
stwierdzić; z rozważań wynika; to pozwala
wyciągnąć wniosek

Ważne

- **Słownictwo wyrażające opinię piszącego:**

sądzę; uważa, że; w mojej opinii; z całą pewnością; moim zdaniem; jestem przekonana, że; nie mam wątpliwości, że; śmiało można wyciągnąć wniosek, że; niewątpliwie; z całą pewnością; słusznie; nie mam pewności, czy; moją wątpliwość budzi; nie znam w tej chwili odpowiedzi; nie zadawałem sobie wcześniej tego pytania; na pewno; naturalnie; bez wątpienia; przypuszcza, że; wydaje mi się, że

Ważne

- Słownictwo służące do wprowadzania cytatów:

moje zdanie najlepiej potwierdzą słowa: „.....”;
powołam się na słowa: „.....”; świadczą o tym
słowa: „.....”; oto co na ten temat
mówi.....:””; aby poprzeć moje zdanie,
przytoczę/zacytuję słowa: „.....”; rację ma,
mówiąc: „.....”; najlepiej ilustrują to słowa:
„.....”

Czy warto czytać książki? Rozważ problem, odwołując się do wybranych lektur szkolnych.

Wstęp (10% tekstu):

- Rozważania o książkach
- Teza: Warto czytać książki

Rozwinięcie (80% tekstu):

1. Argument pierwszy – dzięki czytaniu książek poszerzamy naszą wiedzę o świecie.

Przykład: „Janko Muzykant” H. Sienkiewicza – dowiadujemy się, jak wyglądało życie wiejskiego dziecka w II połowie XIX wieku.

2. Argument drugi – czytając książki, możemy bez wychodzenia z domu przeżyć niesamowite przygody, doświadczyć wielu emocji.

Przykład: „Hobbit, czyli tam i z powrotem” Tolkiena – wraz z Bilbo Bagginsem przeżywamy przeróżne przygody.

3. Argument trzeci - książki pomagają nam podejmować właściwe decyzje.

Przykład: „Ania z Zielonego Wzgórza” L. M. Montgomery - decyzja Maryli i Mateusza o pozostawieniu Ani pokazała, jak wiele można zyskać niosąc pomoc biednemu dziecku.

Zakończenie (10% tekstu) - wnioski:

Warto czytać książki, gdyż są one skarbnicą wiedzy o nas samych, czynią nasze życie przyjemniejszym, dostarczają wielu wzruszeń i edukują.